

обґрунтованими прийнятті рішення, більш гнучкими методи керівництва, спрямовані на підвищення ефективності використання кадрового потенціалу.

Зберігаючи досягнення минулих десятиліть, теорія освітнього менеджменту в Україні одночасно адаптується до сучасних вимог і міжнародних стандартів.

Використана література

1. Олійник В. В. Відкрита післядипломна педагогічна освіта і дистанційне навчання в запитаннях і відповідях / НАПН України, Ун-т менедж. освіти. К.: «А.С.К.», 2013. 312 с.
2. Соляник Г. П., Феклисов И. Ф. Основы менеджмента в организации: Учебное пособие. СПб: Политехника, 1999. 177 с.
3. Українознавство – 2003. Календар – щорічник / упорядн. В. Піскун, А. Ціпко, О. Щербатюк. К.: Поліграфкнига, 2002. 240 с.
4. Управление персоналом организации: учебник. / ред. А. Я. Кибанова. М.: Инфра-М, 1997. 512 с.
5. Чернишова Є. Р. Теорія та практика управління професійним розвитком науково-педагогічних та педагогічних працівників в умовах трансформаційних змін в освіті / Є. Р. Чернишова, Л. М. Колосова, Н. В. Любченко, М. Е. Морозова; за ред. Є. Р. Чернишової. Луцьк : Вежа-Друк, 2015. 296 с.

УДК: 373.014.3:005.3

Ю.І. Петрица

магістрантка факультету педагогіки та психології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, julia.begur@gmail.com

УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ВПРОВАДЖЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ У ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Інтеграція України у світовий простір потребує постійного вдосконалення національної системи загальної середньої освіти, пошуку ефективних шляхів підвищення якості освітніх послуг та розроблення моделі навчального закладу

У традиційній системі освіти мета розвитку особистості спрямована на соціалізацію та профілізацію з позиції найбільшої соціальної корисності. У межах цієї моделі реалізується уявлення про те, що головною метою навчання є засвоєння певних знань, умінь та навичок. Тому традиційну школу оцінюють як школу знаннево зорієнтованої освіти. Знання в житті суспільства та кожної людини дуже важливі, але в такій школі учні не мають можливості [1].

Школа майбутнього формується віками. Ще Я. А. Коменський у своїй «Великій дидактиці» стверджував, що: «...необхідно дбати і навіть добиватися того, щоб усіх, хто з'явиться в світ не тільки як глядач, а також і як майбутній діяч, навчити розпізнавати основи, властивості і цілі найважливішого з усього, що існує і відбувається, щоб у цьому світі не зустрілося їм нічого, про що б вони не мали змоги скласти хоча б скромної думки і чим вони не могли б скористатися для певної мети розумно, без шкідливої помилки» [2].

Нова українська школа – це школа, яка переходить від трансляції і відтворення знань до формування компетентностей як комбінацій знань, умінь і ставлень, необхідних людині 21-го століття. Нова педагогіка – це педагогіка життєтворчості і партнерства, яка докорінно змінює ефективну взаємодію між учнем та учителем. Учень стає суб'єктом освітнього процесу. Місія Нової школи – допомогти розкрити та розвинути здібності, таланти і можливості кожної дитини на основі партнерства між учителем, учнем і батькам. Насамперед, учить її впродовж життя вирішувати такі завдання: навчитися пізнавати, навчитися працювати, навчитися співіснувати і навчитися жити.

Випускник «Нової школи» – цілісна особистість, усебічно розвинена, здатна до критичного мислення; патріот з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення; інноватор, спроможний змінювати навколишній світ, розвивати економіку, конкурувати на ринку праці, вчитися упродовж життя.

Сьогодні в умовах реалізації Концепції Нової української школи постає проблема іншого ціннісного аспекту педагогічної діяльності. Як пише В. Крижко, «в особистісно зорієнтованій

парадигмі педагогіки пріоритетом є особистість учителя, яка виступає реальною цінністю професійного кредо вчителя» [4].

Українська школа буде успішна, якщо в ній навчатиме успішний учитель – Учитель «Нової школи». У контексті Нової української школи особливою є роль шкільного учителя. Від нього залежить, як сучасні педагогічні ідеї втілюватимуться у життя. Тож, за Концепцією Української школи, по-новому трактується й ідея підготовки та професійного розвитку вчителя, такого, котрий буде здатний створювати сприятливі умови для оволодіння предметами і життєвими компетентностями [2].

По-перше, сьогодні учителя Нової української школи трактують як експерта, який уміє якісно здійснювати процедуру оцінювання; робити її прозорою на підставі самооцінювання учня. Досвід і предметні знання вчителя дають йому можливість бути «каталізатором» та експертом, котрий може вибрати найбільш релевантну для учнів інформацію. Незмінно важливим залишається вміння пояснювати складні питання.

По-друге, помічник, який цінує життєвий досвід та наявні компетенції учнів, надає підтримку й мотивує учнів до здобуття знань, умінь та навичок для успішної самореалізації в майбутньому.

По-третє, вчитель – це порадник і наставник, що допомагає в постановці реальних цілей і показуючи учневі, як їх можна досягти, надає підтримку у подоланні проблем і покращенні вмінь та навичок?

По-четверте, фасилітатор, який створює умови, що дають можливість учням із користю застосувати сильні сторони. Забезпечує розвиток і використання потенціалу класу. Учитель повинен довіряти учням і давати їм можливість накопичувати власний потенціал досвід?

Насамкінець – зразок для наслідування. Ніхто не має кращих можливостей, щоб розвіяти стереотипи учнів щодо навчання, ніж учитель [4].

Від педагогів сьогодні залежить дуже багато. Найперше, створення комфортного психологічного мікроклімату у школі, який дає можливість кожній дитині ефективно розвиватися, набувати

відповідних компетентностей та формувати національно-патріотичні та громадянські цінності.

Учитель тепер повинен конструювати урок таким чином, щоб навчальні заняття мали практичне спрямування, щоб були орієнтовані на набуття учнем умінь та навичок, що знадобляться йому в реальному житті.

Від педагога залежить створення в закладі (зокрема під час навчальних занять) середовища, що стимулює самоосвіту учня.

Важливим компонентом Нової української школи є ефективна інформаційно-просвітницька робота з батьками з метою вироблення спільних «правил гри» для задоволення освітніх потреб дітей і формування їх конкурентоздатності.

Той факт, що сучасна школа не готує дитину до успішного життя, є очевидним та незаперечним. Цей недолік мають освітні системи багатьох країн світу. Перші кроки для покращення освітньої системи в Україні вже зроблені.

З 1 вересня діти початкової школи навчаються «по-новому». Нове розпочалося з 13-ти «розвантажених» програм. Це українська мова, літературне читання, математика, інформатика, музичне мистецтво, образотворче мистецтво, трудове навчання, фізична культура, іноземні мови для загальноосвітніх та спеціальних навчальних закладів (англійська, німецька, французька та іспанська мови), природознавство, основи здоров'я та предмети «Мистецтво» і «Я у світі».

У Міністерстві освіти і науки України вирішили кардинально змінити підхід до викладання предметів. У відомстві вважають, що школярі легше засвоюватимуть інформацію, якщо заняття матимуть практичну спрямованість. Учителі мають проводити більше екскурсій та квестів. Більшість занять повинні бути у формі конкурсів та практикумів. Засвоєнню матеріалу також сприятимуть зустрічі, наприклад, для вивчення іноземних мов – з їхніми носіями.

Також радять відмовитися від практики механічного заучування навчального матеріалу, натомість використовувати способи для поступового запам'ятовування у процесі роботи. На думку експертів, вчитель має, наприклад, застосовувати з учнями

на практиці таблицю множення, доки школярі її не запам'ятають. Це можуть бути різноманітні ігри або практичні завдання.

До найсуттєвіших Міністерство освіти і науки України відносить зміни у навчальних програмах:

- зняття фіксованої кількості годин на вивчення кожної теми; учителі визначатимуть їх самостійно, враховуючи рівень підготовки класу, наявність навчально-методичного забезпечення та регіональної можливості;

- вилучення дублювання змісту у навчальних предметах, наприклад, у таких, як «Основи здоров'я», «Я у світі» та «Природознавство»;

- здійснення перерозподілу тем між класами, уніфіковано термінологію програм. Наприклад, у навчальній програмі з української мови вилучено ті слова, що на думку фахівців, не є поширеними в мовленні молодших школярів. Серед слів, які вилучило МОН, «цемент», «фанера», «республіка». Серед доданих – «аеропорт», «милосердний» та «ноутбук». Із програмових вимог для молодших класів вилучено письмо на дошці та кількісні показники темпу читання;

- ключові компетентності випускника школи: іноземні мови, рідна та державна мови, природничі науки і технології, екологія і здоров'я, соціальність, культура, математична грамотність, уміння навчатися упродовж життя, цифрова грамотність, підприємливість.

Освіта має перетворитися на систему здатну саморегулюватися відповідно до викликів суспільного розвитку, що постійно змінюються. Її завдання – стати ефективним важелем економіки знань, інноваційним середовищем в якому учні й студенти набуватимуть навички і вміння самостійно опановувати знання упродовж життя та застосовувати ці знання у практичній діяльності. Мають сформуватися особистості, здатні забезпечити прискорене економічне зростання і культурний розвиток країни, свідомі, суспільно активні громадяни, котрі конкурентноспроможні на європейському і світовому ринках праці.

Використана література

1. Крижко В. *Теорія і практика менеджменту в освіті*: навч. посібник. Київ: Освіта України, 2005. 256 с.

2. Кузь В. Г. Нова українська школа за Концепцією розвитку освіти на період 2015-2025 рр. *Педагогіка і психологія. Вісник АПН України*. 2017. № 1. С. 21-26.

3. Мацкул Н. Концепція моделі адаптивної школи. *Сучасна школа України*. 2016. № 7. С. 4-14.

4. Реформа на десятиріччя: розвантажені програми та «нова школа». *Сучасна школа*. 2016. № 9 (297). С. 4-13.

УДК 373.091.12.011.3-051:005.336.2

А.В. Попович

магістрантка факультету педагогіки і психології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, *porovuch_av@yahoo.com*

ГЕНЕЗА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛІВ

Пошук нових шляхів розвитку психолого-педагогічної компетентності вчителів є, доволі, актуальною проблемою для українських шкіл. У контексті даного питання доречним буде з'ясування систем дій та заходів, які сприяють розвитку потенціалу, власного стилю викладання та створення авторських методик навчання. Сучасна модель вчителя передбачає не лише глибокі знання з предмета та вміння оцінити учнів, а й креативно та доступно подати матеріал, який буде зрозумілий усім. Професіоналізм вчителя не повинен обмежуватися якісно проведеним уроком. Важливо здійснити самоаналіз та аналіз діяльності інших вчителів. Вважаємо, що це є своєрідний тандем духовних та фізичних якостей, які сприяють постійному розвитку особистості вчителя.

На теренах України великої популярності набувають тренінги, семінари та курси підвищення кваліфікації. На цих заходах основні акценти робляться на саморозвитку, рефлексивному підході та комунікативних якостях. Поширеною є думка, що основним напрямом удосконалення рівня професійної компетентності є